

DACTIA
Perencz-u. Nr. 28
ADMINISTRATIA
Arad, Deak Perencz-u. Nr. 28
INSERȚIUNILE:
de un an personal: prima dată la
lună; a doua oară la două săptămâni
cât 3 b. de fiecare publicat
Alte abonamente, cât și inserții
sunt a se plăti înainte la Arad
Valoarea pentru oraș și comitate
Servicii necesare se se plătesc

TRIBUNA

ADMINISTRATIA
Arad, Deak Perencz-u. Nr. 28
INSERȚIUNILE:
de un an personal: prima dată la
lună; a doua oară la două săptămâni
cât 3 b. de fiecare publicat
Alte abonamente, cât și inserții
sunt a se plăti înainte la Arad
Valoarea pentru oraș și comitate
Servicii necesare se se plătesc

Regretabil!

rele maghiare reproduc cu mare plăcere o conferență pe care a ținut-o la (România) poetul Haralamb Lecca.

nd te laudă adversarul — a zis marelui — să știi că ai făcut un pas . . . Bucuria și laudele presei maghiare să-l facă și pe dl Lecca mai reserând va mai vorbi ori scrie despre se va feri să-l prezinte într-o lăure numai Ungurilor poate să placă.

să cităm din zierele maghiare : conferența sa Lecca i-a prezentat pe români ungurenii" fără perdea, în adorea lumină, spunând despre ei, în mijlocul de ris a publicului inteligent, între următoarele :

"Și ce să zicem despre Românul din Ungaria? Acesta când sosește dela Predeal, repede îndată la „Ligă“ și cere mămădă și în calitatea sa de „martir“, Dzeu e unde, destul că se pricopsește pe ună, ear după-ce a ajuns în bună-stare, cepe a-și arăta bunele intenții și față de na sa patrie, afirmând și scriind în pu-
tost Ovreiu și ca mmar vteadoul
st șef de haiducii!

sigur că dl Lecca nu cunoaște nici românii de aici, nici pe „martiri“ trencolo.

generalisa, a zice „Românul din Ungaria“ când vrei să persiflezi pe vre-un neare s'a dus la Ligă, este nu numai o nedreptate, ci și o calomnie care nu surprinde când ar veni din partea unui

grec ori ungar; dela un literat român ne-am aștepta însă la mai multă cruțare.

Românii d'aici duc adică o luptă grea pentru păstrarea naționalității lor. În lupta aceasta singura încurajare li-e vre-un cuvânt frățesc de dincolo. Nu vrem să dăm cuvintelor nesocotite ale dlui Lecca importanță prea mare: adversarilor nostri politici, șovinistilor d'aici, li-e însă destul și cât a vorbit dl Lecca, pentru a se îmbărbăta încă și mai tare în pornirea lor contra — românismului.

Eată de ce din punct de vedere politic e de condamnat ceea-ce a vorbit dl Lecca în excursia sa pela Pitești. Ear dacă „publicul inteligent“ d'acolo a ris și l'a aplaudat când ni-a bațjocorit, e dovadă că solidaritatea de rassă nu e dezvoltată pretutindeni și în toate clasele societății românești. În împrejurări analoge, între Unguri un asemenea conferențiar s'ar fi ales cu huiduieli.

Noi așa știm apoi, că frații exilați în România din naintea uneltirilor procurorilor maghiari departe de a fi săvârșit lucruri condamnabile, dar din contra, s'au distins mână. ear Sept. Albini și Aurel C. Popovici — aceștia-s martirii cauzei naționale dela noi, cei luați la goană pentru activitatea lor în presă — d'asemeni nu s'au făcut prin nimic vinovați de săgețile dlui Lecca . . .

Se vede însă treaba. că sub „martiri“ dl Lecca nici nu înțelege pe martiri, ci pe unul sau altul dintre ardelenii cu cari nu se află în bune relațiuni și în aceeași tabără

literară . . . Cu atât mai regretabil deci, dacă de supărarea ce i-au cauzat discuțiile cu acei ardeleni ori criticele lor, se lasă atât de răpit, în cât lovește în toți ardelenii și furnizează astfel arme — coadă de topor — adversarilor celor mai fanatici ai românismului.

Probabil că de aceea a ziar maghiar și și harăzește dlui Lecca titlul de „bărbat politic distins“.

Adevărul e, că rar un Român a făcut presei maghiare atât de prețioase servicii — politice.

Politica, nu glumă. Gazeta dela Brașov în numărul său de ieri scrie :

„După ce s'a anulat alegerea lui Dr. Nicolae Șerban pentru cercul Arpașului, s'a pus alegerea de deputat dieta: pe ziua de Luni, 8 Maiu a. c. Mai bine ar fi, ca candidații români, în loc de certe și lupte nefolositoare purtate cu atâta înverșunare, — cu seriozitate deamna și în bună înțelegere frățiască să caute a promova și sprijini cauza română pe toate acele terene, unde pot face ceva. Dintre toate aceste terene, cel mai greu și cel mai steril în fațte și rezultate de ceva bine pentru noi este cel al tinerii de demăi în țară, precum de netrebnice“.

Cu alte cuvinte: ce să mai caute naționaliștii în cercul Arpașului, — ci lase cercul și mai pe departe tot la dispoziția d-lui N. Șerban . . .

Eată în ce chip „diplomatic“ vreau imaculații naționaliștii să servească pe candidatul guvernamental.

Un manuscris neisprăvit.

toamna aduce cu ea multe amintiri. Foile deșteaptă fiori în suflet ca și pe o apă și pe nesimțite se urcă din trecut lumini și figuri, întâmplări. Și toate închid în eleolia crîngurilor care parcă visează, a apele cure mai încet, a văzduhului prin care coafă cucoarele.

tr'o toamnă, m'a pălit un dor mare de de grădinile unde am copilărit o vreme. ta are multe ciudățeni de acestea. M'am tren și-am piecat. M'am coborît străin, t de privirile curioase ale slujbașilor noi, jos, m'am îndreptat spre curtea boerească. team locurile, cu toate că se făcuse oarechimbări.

buil costișa trăgănată, pe drum pietruit, o vechii castani sălbateci. Cădeau frunze și soarele, strecurîndu-se printre ramuri, ra o horbotă de lumină pe pietrișul îndede umezeala anilor mulți. Sus, se ridica ferecată de stejar, zaplazuri nalte imăuiu grădina întinsă, căzută în paragină; e copacii bătrâni se arată curtea alba, strelele boltite, cu balconul de piatră înă.

Nici o ființă nu mă mai aștepta acolo, ființă dintre cele de altădată, toți ai mei recuseră din lumea aceasta. Un om strein, endas, care-mi aducea regulat bani pentru merile tinereții, sălășluia într'o casă mai alătura de curte; el trebuia să mă înne cu obiceiuitu-l zimbet umilit, cu vorbe sitoare, cu tânguirile de lipsă și de sărăcu toate acestea, imi bătea inima apropiin-

du-mă de locașul pe care-l văzuseră ochii și-l cutrieraseră pașii copilăriei mele.

Arendașul mă întâmpină, zimbînd cu multă dulceață și zvîrcolindu-se în toate felurile.

„Bine-af venit la noi, cucoane Alecule!“
— Bine te-am găsit, Marcule. . . Ce mai faci?

— Eu? . . . întrebă disperat Ovreiul, punând mîna pe inimă, eu? Eu merg bine pe amîndouă picioarele, mulțumesc lui Dumnezeu? dar afacerile merg greu, greu de tot. . .

— Bine, Marcule, doar slavă Domnului, pâne s'a făcut destul. . .

— S'a făcut? șopti el privind-mă cu coada ochiului; așa s'ajung să am eu bine dacă s'a făcut! Slab, slab, cucoane Alecule; vremurile grele și câștig puțin. . .

— Ei lasă, te știi eu, nu-mi vorbi mie fleacuri. . . Care dintre noi câștigă mai mult? . . .

Ovreiul mă privi speriat. Se temea să nu măresc arenda. Incepu a se bate cu pumnii în piept și a se jelui.

„Pământul a slăbit, oamenii sunt răi, nu es la lucru, astă iarnă au vrut să mă omoare. . . Val de viața mea, cucoane Alecule! Dacă câștig eu o sută de franci pe lună să fiu căne, și muncesc ca un rob de dimineața până în seară“ . . .

Eram plictisit de atîta vorbă. Zisel, pornind spre scările de piatră :

— Hai, conțenește. Nu te teme, că nu măresc câșturile . . . caută-ți de treabă. . .

Fața lui Marcu se lumină pe loc și colturile gurii se resfrînseră în sus, spre urechi. Incepu să-și frămînte mîinile și să se ploconească :

— Cucoane Alecule, ai să poțtești ceva gustare? Rebeca mea a făcut azi expie pentru dumneavoastră niște mîncare să-ți lingi buzele: găscă cu miere, colțunași cu dulceți, zupă cu tocmagii. . .

— Lasă, Marcule, nu trebuia să te superi pentru atîta lucru. . .

— Nu, cucoane Alecule, zise jute Marcu, e deja gata. . .

— Bine. Dă cheia. . .

— Îndată!

Cheia nu era la el. Se scobori repede pe scări, cu pălăria tare dată pe ceață, voinic și sprinten în hainele-l strîmte de șicac. La ferestrele căsuței lui își turteau nasul de geamuri sgîindu-se la mine Rebeca, sprîncenată și pieptanată cu colțuri pe tîmple, și două fetițe cu părul cărlionțat.

După ce Marcu aduse cheia, după ce-l fagădui că seara o să-l cîntesc și o să poțtesc la cina pregătită de Rebeca lui, după ce mă lăsă singur, virii cheia în broască, o întorse și deschise ușa de stejar.

Un miros de odăi închise mă isbi. Cu toată lumina care pătrunsese odăa cu mine, sala era întunecoasă. Ghicii m-ai mult decât văzui pe pereți câte-va litografii prafuite. Cuvrele erau goale. Imi animai pălăria în unul din ele și intrai în întăia odaia salonului. Intunec si miros de vechime. Deschisei o fereastră și desfrăcul obloanele: o pată mare de lumină se întinse pe covoare, — și-mi isvoriră înainte, ca din pământ, jilțurile și canapelele de atlas portocaliu cu flori mari violate, măsuțele de mahagon acoperite cu horbote lucrate de mîni delicate, colțarele încărcate cu scoici rare, jucării de

Consolidare ?

II.

Care-i consolidarea statului unguresc ? Cel-ce vorbesc despre ea, se conduc de impresia capitalei ungurești. Ei nu cunosc de cât din capitală și prin prizma ei. Pentru ei Budapesta resfringe cu credință țara întreagă. Ei își închipuiesc că după cum în capitală diferitele naționalități s'au contopit sau nu manifestă nici o împotrivire maghiarizării, asemenea și în restul țării naționalitățile se grăbesc a intra în sinul națiunii maghiare. Ca și jidani și nemți din capitală lipsiți de ideea națională, asemenea se crede că și nemaghiarii din țară se lapadă de caracterul național.

Parlamentul unguresc lipsit până bine de curind de partide politice neungurești, pentru ei reprezintă toate curentele naționale din țară. Din când în când, prea arare-ori, se află ce-i drept, câte ceva despre câți va agitatori naționaliști, dar erau puțini, câți va, și ajungeau în curind la locul care li-se cuvinea, la Vaș sau Seghedin. După izvorul lor de informații, presa ungurească, agitațiile lor nu aveau nici o rădăcină în poporul cel blând și «patriotic». Ei erau niște simpli agenți provocatori puși la cale din București, din Berlin sau Praga. Motivul lor nu era convingerea, ideea națională, ci bunăoară lei ligei din București¹⁾. Ear această iluzie despre contopirea progresivă a naționalităților și poporul unguresc este confirmată an de an de către biroul central de statistică din Budapesta.

Ei nu au cunoștință despre clasa inteligentă a naționalităților și spiritul ce domnește în sinul ei. După credința lor, ori-ce rească și a dovedi asimilarea sa prin șovinism.

Un exemplu nostim de naiv era tonul în care se scria despre deputatul Dr. Aurel Vlad cu ocazia debutului său în parlamentul unguresc. Nu ne indoim, scriau multe fo-

¹⁾ Trebuie să fie așa, căci o spune chiar dl V. Rákosi în operele sale epice și dramatice.

ungurești, dacă el va sta cât-va timp la Budapesta va părăsi ideile sale românești și se va convinge că ungurii primesc pe ori cine bucuros în sinul lor. Ei nu înțelegeau că Vlad nu reprezintă numai un caz individual. Pentru ei toată problema națională în cazul acesta se reducea la o chestie de societate, de salon. Conform mentalității lor jidovești, motivul politicei lui Vlad este o simplă ambițiune ear naționalismul său nu-i decât un pedestal către înălțarea personală. El era numai reprezentantul unei societăți, unei lumi de gândire și de simțire fundamental deosebită de cea din capitală, precursorul viitorului partid național în parlament.

Eată cum se oglindește în capul ungurilor din Pesta și a străinătății informată din presa și parlamentul unguresc. Sunt printre străini și partide streine (că partidul *christlich-sozial* din Austria sub conducerea primarului din Viena Lueger) cari să cunoască măcar în liniamente generale chestia naționalităților din Ungaria. Să nu ne mirăm deci că Ungaria se crede un stat pe cale de consolidare națională.

Dar să trecem dela oglinda aceasta înșelătoare la stările reale din țeară.

În Ungaria lupta națională nu a izbucnit ca în Austria provocând grele crize parlamentare și interne. Se părea că țara va fi scutită de frământările acestea. Dar cauza nu era că starea de egalitate în drepturi s'ar fi realizat din capul locului și fără nici o piedică. Aceasta ar fi fost soluțiunea cea mai simplă și mai ușoară, mai ales că ea nu ar fi găsit piedeci istorice ca în Austria. Dar stăpânitorii au crezut că vor preîntîmpina această luptă înălțurînd naționalitățile din parlament și cantînd a-le asimila cu forța.

Căci lupta națională în Ungaria va trebui să se producă cu o necesitate inexorabilă. Existența naționalităților implică în mod fatal lupta aceasta. Din existența lor decurge în mod logic *trebuința unei vieți naționale*. În fiecare naționalitate doarme o putere de

expansiune națională. Odată trezită, face cale prin mii de pedeci. Ca o ea va lupta, va sparge stînci și munte și prin uimitoarea ei stăruibue să învingă.

Să nu ni-se întîmpine cu șovinismul neîncredere afirmația noastră. Ea se pe un presemn, intrarea în activitate naționalităților în Ungaria. Ea este viitoarelor lupte. Eată unde rezidă tatea ei. Ea înseamnă că popoarele rești din Ungaria au ajuns să se cretul de țară. Spre a începe lupta, definitiv al ei nu poate fi îndolos. se va intra mai curind în luptă curind se va ajunge la fînta finală, ce intrarea în activitate în sine consucces.

Succesul cel mic de până acum tivității este indiferent.

Ar fi pripit de a trage din el ear cine o face, ca dl Jancsó Ben «Bud. Hirl.» se amăgește intenționat a mîngăia pe conaționalii săi. Fără acest succes neînsemnat se atribuie tea cea mai mare pasivității de până Adversarii nostri au crezut că pasivitate duce la stingerea lentă a mișcării ea însă a sfîrșit cu — înviere. Ea numai un lung episod în istoria mișceteia. Ea fost un drum greșit, în din convingere, fie din consecvență teasă am stăruit prea mult. Acum ne întorcem din ei, îi părăsim, vedeam scăpat, cât am pierdut din drum gur bun al activității.

Cât pentru peripețiile luptei poate să le prevadă, să le ghicească însă sigur, și toți ne dăm seamă jire. Cunoaștem cu toții prea bine rea și trufia lor mărită prin progresorios al ideii kossuthiste și spiritul tremă intoleranță mînată până la parEle vor face să se unească tot singur partid; partidul kossuthist, care cuprinde pe toți ungurii. Într'adevăr partidele din coalițiune manifestă o tăvădită către kossuthism, iar partidul

peatră moale, scrumelniți și cristaluri mărunte. Un candelabru cu lumînări pe jumătate arse cobora din tavan. O regulă și o curățenie rară se ghicea pretutindeni cu toată abureala de colb pe care o așezase vremea.

Îmi adusei aminte de bunicul, de tata, de mama și de toți respectabilii și tăticoșii boeri grași și cucoane vorbărețe din vecinătate. În salonul acesta puneau țeara la cale, se tînguiau împotriva vremurilor nouă și disprețuiau pe țărani. Mă simțeam mișcat ca în fața unor morminte.

Intrai în altă odaie! Aici, lumina îmi descoperi un birou mare de stejar pe care steteau rînduite cu regulă catastifurile de venituri și cheltueli. Cumpărături multe dela Ghiță Bacalu, (cine-o fi fost acest Ghiță Bacalu?), bani dați la zugrăvi, la zidari, la croitori, la cizmari, lei dați la popi pentru aghiazmă și moliftă, plățile slugilor, toate amănuntele unei vieți liniștite la moșie. În bibliotecă de stejar găsi cărți vechi bisericesti legate în scoarțe tari de piele și romane franțuzești de pela începutul veacului trecut. În Faptele Apostolilor câte-va însemnări cu chirilice groase, scrise cu pană de gîscă: „Azi în 3 Iuli 1850 la patru ceasuri s'a născut nepotul meu Alecu. Azi la 20 Maiu 1851 Alecu a stat copăcel. Azi ia 30 Iunie 1852. Alecu a zis: bunicu. Azi la 1 Septembrie 1852 nepotul meu a căzut de pe scări“.

La o altă pagină, cugetări scrise de acciași mână: „Omul este o chimera, o mașină infernală... Dragostea oamenilor, ca mirezmele florilor“...

Și văzuți pe bunic stînd în jilțul lui, la masă, cu ochelarii pe nas, trăgînd cu greutate

slove groase, cu pana de gîscă care scîrșie, pe hîrtia zgrunțuroasă. Are barbă albă și cu ochi negri. Eu vin îmbrăcat cu rochiță roșie și-i aduc cu greutate ciubucul. Bunicu mă iubește foarte mult, mă ia în brațe, mă-ășează pe genunchi și începe a mă întrea despre o mulțime de afaceri ale neînsemnatei mele vieți.

Icoana aceasta limpede trece, — ș'acuma întru în altă odaie. Un divan uriaș cuprinde aproape jumătate de perete. Peste plupoamele și pernele clădite e aruncată o cuvertură de damasc roșu. Srinuri, garderobe, un sipet legat în fer, o oglindă mare în care te vezi de sus până jos, portrete în oloiu, ale bunicilor, al tatei, al mamei, ale mătușelor mele, care au murit fete mari tot în aceste încăperi.

Încep a căuta urme din viața dispărută. Găsesc horbote neisprăvite, bucăți de panglici și multe alte dimicuri, prin săltare. Caut și mă gândesc la toți. Văd pe bunica grasă, suflînd greu, tînguindu-se de toate boalele din lume și îndopîndu-mă cu mîncare ca pe un curcar; văd pe tata nalt și slab, cu mustața trasă cu cărbunele par'că pe obrazul palid, tăcut și foarte aspru; văd pe mama rumănă, cu flori în păr, rîzînd, plîngînd, îmbătîndu-se cu șuvoae de cuvinte; văd pe mătușele mele pieptă nate cu bandoane, cu păr negru, cu sprîncene arcate, cu gene lungi, cu ochii negrii, foarte frumoase, cu fețele ofilite par'că de o suferință ascunsă. Văd o rudă depărtată, un ofițer frumos cu chivără mare, cu muștați mari, cu pantalon largi; văd un prieten al tatei venit din străinătate, ras, cu păr lung, cu cilindru, vorbind mult și înflorit. Mă mișc în mijlocul lor, prin muțenia care-i im-

presoară, pe dinaintea obrazelor lor menite.

Și eată că într'un colț, într'o odaie, într'un fund de săltar se înalță o mireasmă de flori uscate: dumițre, nemuritoare, mirete, trandafiri, o grămadă de flori care au înflorit și au strălucit în lumina bogsoarelui.

Supt ele, un pachet mare de scrisori toate mărimile, pe toate felurile de hîrtie, legat cu o cordea albastră și are un fiordat cu mare îngrijire.

Le desfac și ca și din florile uscate înalță din scrisori, ca un parfum, o dragomare, o dragoste pasionată care a ars suflete. Scrisorile lui sunt pline pe putere viață; ale ei plîng și rîd, învinuesc și celtare, au melancolii și amărăciuni adânci; toată dragostea aceasta de altădată zburca o flacără, mă orbește, îmi aprinde suflul.

Cine, dintre cei pe cari amintirile ridicat în picioare și le-au dat viață, a iubit așa de fierbinte? care-i semeia ce a rit și a iubit așa de mult?

Și eată că umblu singur, bîntuit de țiri și de gânduri ciudate, prin odăi și coridoare. Și dintr'odată mă izbește mare a zilei. Din balconul de piatră înșprivesc parcul părăginit, apoi mă scobor în rătăcesc prin bolțile lui.

Ici foile rotunde ale unui plop tremurător fisie, dincolo dintr'un păr cad frunze roșicireși, nuți, o pădure întreagă, pe care un frumăt ușor o poartă; și în toate părțile e o lumină dulce, slabă, ca cernută printr'o sită de au-

noare supt ochii noștri de *marazm senil* în cât descompunerea lui este o chestie de timp. Atunci, într'un timp poate nu prea de-
 ărtat, două partide se vor afla față-n față în parlament partidul maghiar și nemaghiar.
 Pe partea noastră este superioritatea morală celui ce impresoară și asaltează cetatea față de cel impresurat. Ea echivalează cu toate neterezele și pozițiile avantajoase și le în-
 rece garantându-ne succesul final. Gh.

Ministerul instrucției publice	530.000 „
„ de interne	100.000 „
„ de finanțe	450.000 „
Datoriile publice, indemnizare.	462.671 „

Aniversare. Vineri s'a împlinit douăzeci de ani dela moartea lui Constantin A. Rosetti, unul din cei mai iluștrii patrioți și bărbați de Stat ai noștri.

C. A. Rosetti este una din cele mai frumoase figuri din istoria românească; face parte dintre promotorii renașterii noastre naționale și întemeietorii celei mai de seamă ai României moderne.

C. A. Rosetti e de asemenea și părintele ziaristicii românești.

Cu acest prilej aducem glorioasei amintiri a acestui cetățean ilustru omagiile recunoștinței noastre evlavioase.

O carte interesantă. A apărut o broșură scrisă de dl profesor Gr. Crețu, intitulată: *Patru etimologii*: Cimel-cimel, Dunăre, Ieron doamne și doină.

Soluțiile ce propune autorul sunt:

1. Ce mi-e el? repetit și contras.
2. Danuvius — Danubius (= dat. cu nubes) = dat. cu nubile — dă năunăre — Dăunăre — Dounăre — Duunăre — Dunăre. va să zică e dublă etimologie populară (romană și română).
3. Sfârșitul tatălui nostru latinesc: Liberos (Domine) de malo, cu de în loc de a, care a dispărut de timpuriu din limbile romanice. Acest sfârșit al rugăciunii dominicale, prin etimologie populară, a devenit florile galbe (ler) de măr, în locul cărui forme la Muntenii se zice mai mult: oi leroi (sau leroloi), doamne ler.
4. Doină, care în Bihor se zice: einu, și la începutul căruia tot acolo se cântă:
Einu, deinu, deinu,
Ainu, dainu, dainu,
iar prin Ardeal: aina, daina și dainare (sau dainamă) ori ainu, dainu și dainulu, e un derivat din interjecția de durere ai sau oi.

Autorul întrebunțează un material bogat, mai ales multe variante de refrene ale colindelor din toate ținuturile românești de dincoace de Dunăre. și prin revistele istorico-filologice din țeară și din străinătate.

Sfințire de mir.

Mâne în Joia mare, în catedrala din Arad se va îndeplini un act religios care într'o eparchie abea obvine în zece de ani. La Arad adeca sfântul mir cel mare a fost spre gătat și precum suntem informați. P. S. nostru episcop a procurat speciile recerute, a se ferbe, și mâne se va sfinți sfântul mir, adică se va îndeplini unul dintre acele taine cari sunt rezervate dreptului arhieresc. Atragem atențiunea publicului de a participa la un atare act la care pușini credincioși au ocașunea să participe.

Congresul socialiștilor.

Budapesta, 25 April.
 Luni, a doua zi a Paștilor catolice, s'au ținut congresele celor două partide socialiste din țeară: a socialiștilor internaționali și a socialiștilor naționali numiți și reorganizați. Cei dintâiu s'au întrunit în Budapesta, reorganizați în Salonta-mare, între Unguri.

Ambele partide au făcut mari pregătiri pentru congrese. Internaționalii de săptămâni de zile fac propagandă în ziarul lor «Népszava» în favorul congresului. Jurnalul acesta a scris într'unul din numărul din urmă:

«Societatea civică creștină serbează sărbătoarea învierii. Are multe motive s'o serbeze. Trebuie doar să vestească învierea lui Christos, dumnezeirea lui Christos. Pentru-că acest Isus Christos, a fost acel ovreiu din Nazareth, care a pus capăt cel puțin pe două mii de ani răscoalelor sclavilor și a zidit bazele de granit a domniei capitalismului.»

Dintr'un cap de socialist a trebuit să iasă de sigur aceasta abjectă caracterizare față de care stă provocatoare cealaltă atât de des repetată de dinșii înaintea maselor, că primul socialist a fost — Isus Christos!

Internaționalii

Adunarea internaționaliștilor a fost mult mai slab cercetată ca an. S'au verificat din Budapesta 162 exmiși a 84 de organizații, din provința 135 exmiși din 75 comune cu 104 organizații. Adunarea a fost prezidată de *Bokányi Dezső*. Discursul și l-a terminat zicând că dacă privește înainte vede, *ce puțin e, ce este*, dar dacă privește îndărăt, vede, ce uriașe sunt rezultatele ajunse. Reprezentantul socialiștilor din Austria, *Winnarsky*, salută congresul și zice, că socialiștii austriaci sunt în contra dualismului, pentrucă văd că ambele țări dualiste tângesc supt el.

Au răsunit și atacuri vehemente împotriva comitetului executiv, care a fost învinuit cu lipsă de energie suficientă pentru problemele mari ale partidului.

S'a ales pe urmă noul comitet executiv.

Reorganizații.

Congresul reorganizațiilor s'a ținut în Salonta. Participanții aici erau aproape numai Maghiari; bieții doi trei țărani români rătăciți printre dinșii. Adunarea a fost prezidată de deputatul socialist *Mezősi Vilmos* și a luat parte și deputatul *Achim András*, căci reorganizații au deja doi deputați în parlament.

S'au ținut discursuri patriotice ungurești și au hotărit să facă ziar cotidian din foaia lor «Szabad Szó».

— 26 Aprilie.

Intilnirea flotelor ruse.

London. „Daily Mail“ află, că flota baltică a părăsit golful Camran deja Sâmbăta trecută. Total s'au depărtat din golf nouă corăbii mari, cari s'au adunat apoi cam la 30 mile spre sud. Intre ele era o corabie de război și un incrucișător. Corăbiile s'au depărtat în direcție nord-vestică, așa că nu se știe, la ce flotă aparțin, la a lui Nebogatov, or la a lui Rosdestvenski. Se crede, că cele două flote se vor intâlni, cam în 28 Aprilie, de nu le împedecă nimica.

Flota lui Rosdestvenski.

Petersburg. Agenția telegrafică rusă față de diferitele scornituri anunță, că guvernatorul francez din Indo-China nu a trimis nici-o rugare către guvernul rus, iar Rosdestvenski nu a fost provocat să părăsiască țărmurile indo-chineze, fiind-că amiralul a păstrat toate prescrierile neutralității.

Paris. „Tems“ află din Saigon, că eri s'au auzit pe largul mării din direcția golfului Camran pușcăturii de tun. E probabil, că a fost o ciocnire cu vase de cercetași japonezi. Ori Rosdestvenski a făcut deprinderi de pușcat, ca după obicei. Tendința lui de altcum e ca să se uniască cu escadra lui Nebogatov, înainte de a se da lupta decisivă.

London. Din Hongcong se serie, că trei vase poare comerciale englezești încărcate cu cărbuni pe sama flotei ruse a părăsit portul cu scopul, ca să se intâlnească noaptea pe largul mării cu flota rusă. Flota japoneză înștiințată despre aceasta a trimis după ele vase de cercetași.

Sfârșitul conflictului franco-japonez

London. O telegramă din Tokio anunță, că guvernul japonez și-a exprimat cea mai mare mulțămire guvernului francez, pentru aplanarea conflictului.

Rușii în Corea.

London. Rușii au terminat calea ferată Cienciung-Chirin: Cavaleria e activă. Se spune adecă, că 8000 de Ruși au trecut peste riul Tumen în direcția Coreei nordice.

DIN ROMANIA.

Ziua nașterii M. S. Regelui și aniversarea proclamării Sale ca Domnitor. — Cu prilejul acestor două aniversări, M. S. Regele a primit la palat, în ziua de 7/20 Aprilie, consiliul de miniștri, în numele căruia dl G. Gr. Cantacuzino aduse suveranului următoarele felicitări:

Sire.

Sărbătorind astăzi doita aniversare a nașterii și proclamării Majestății Voastre ca Domnitor al României, sărbătorim așezarea și întemeierea a însăși României moderne, a cărei soartă se află strâns și nedespărțit legată de noastră Dinastie a Majestății Voastre.

Istoria va înscrie pe paginile ei neperitoare fetele glorioase ale Domniei Majestății Voastre, și judecata ei nepărtinitoare va contopi, în această cugetare, faptele mărețe ale lui Carol cel glorios cu acelea ale lui Carol cel înțelept.

Dănsa va aminti asemenea cu înduioșare căruținea binefăcătoare a ingerului care veghează adormit alături de Majestatea Voastră, la alinarea suferințelor celor nenorociți, și numele venerat al Reginei Elisabeta va însoți de apurarea, în decursul vremurilor, imaginea luminoasă a Regelui Carol.

În numele consiliului de miniștri, urez Majestăților Voastre viață lungă și fericită și rog pe A-Tot-Putintele să reverse asupra Casei Reale ocrotirea sa puternică și harul său Dumnezeuesc.

- Să trăiți Majestate!
- Să trăiască Majestatea Sa Regina!
- Să trăiască Dinastia Română!

Camera a adoptat împărțirea excedentului de 25 milioane laț de exercițiul 1903-904.

Iată această împărțire:

Pentru achitarea creanțelor neachitate ale exercițiilor închise	3.335.000 lei
Ministerului de război	10.575.900 „
„ lucrări publice	7.700.000 „
„ domenii	1.011.186 „

Rătăcesc la întâmplare și bucăți întregi din scrisori îmi vin în minte. Cunosc bine că pe aici în multe amurguri și în multe nopți răgoștea i-a adus pe cei doi, o viață mare a înflorat tufișurile, și privighetoarea pentru ei e multe ori a cântat, și vîntul de multe ori a-mângăiat obrajii alături. Dar cine au fost?

Și *era o lumină frumoasă în ziua aceea* e toamnă și sufletul îmi era plin de atâtea lucruri, și parcul răsufla ușor, ca într'un vis; ori sălbatică împrăștiu mirezme, și peste late plutea ceva nedeslușit din dragostea aprind de odinioară... *Mihail Sadoveanu.*

AR FI...

Ar fi să fie cum vreu eu,
 De-ar vrea mă-sa ca mine,
 Dar e pe dos, — și, nu știu zău
 De s'a sfârși cu bine...

Și fata vrea, — doar' e știut
 Că nu curtează de geaba! —
 La tată-său o-am și cerut,
 Dar mă-sa strică treaba!

Bătute-ar fi urîtul meu
 Bătrîno, să te bată!
 Să știu măcar c'am zis și eu
 O vorbă bun' odată! —

Să știu c'am pus pe soacră-mea
 La pat, — măcar p'o lund! — —
 Dar de-oi lua pe fiică-sa,
 Mă'mbat o săptămână!...

Delas.

CRIZA.

Tisza merge la Viena, ear despre Szell se colportează, că el va putea și va fi încredințat să rezolve greua problemă a crizei.

Criza dualismului.

De
RUDOLF SPRINGER.

(Continuare).

Și punctele de contact ale ramurilor unei națiuni și peste tot ale națiunilor devin de regulă piețe de schimb, orașe comerciale. Astfel Nürnberg e la hotarul neamului aleman și thüringian, Berlin între Saxoni, Pomerani, Pruși și Poloni, Praga pusă între Nemți și Cehi, bătrâna Romă situată la granița Latinilor, Sabinilor și Tuscoilor etc. În depărtarea acestor centre de stabilire națională dela centrele politice — militare și comerciale residă taina scărițării în rang a orașelor.

Un centru comercial are acum următoarea funcțiune: înlanțuește două ori mai multe regiuni separate, dintre cari nici una singură nu se poate providea cu cele necesare, cari însă la o altă pot trăi — va să zică face din părți separate, cari singure nu o pot duce, un întreg autarh.

De fapt se contopesc deci antitese, ca una pe altă să se ridice. Caracterul esențial al unui întreg autarhic e amestec de caractere de popoare, de sisteme economice și potențe sociale, a căror aplanare are s'o realizeze trebuințele economice cari trebuiesc îndestulite corect în forma puterii politice. În chipul acesta un atare centru comercial ajunge simburile unei noue formațiuni de stat, care termină devenind stat național, de cuprinde în sine numai deosebiri de ginte, de-s însă deosebiri naționale, termină prin aceea, că devine o unitate politică economică cu națiuni diferite, adică o federație.

Elemente disparate și autarhia întregului e caracteristica ori cărei înjgheburii de stat, indeosebi caracterizează statele mari, iar granița între separațiune și unitate e în fiecare stat alta, fiind că în fiecare stat alte sunt elementele teritoriale

Și să privim la Austro Ungaria: aici toate căile comerciale și de armată ne arată acelaș drum și întreg ținutul ne arată pe lângă multe stațiuni de încărcare o piață de schimb, ce întrece pe toate celelalte: Viena Periferia marelui șes ungar se mărginește cu o poartă largă, dela Pojon până la Krems; și cu dechizăturile văilor și trecătorilor alpiilor ostiei dela Wachau până la Wechsel. Pe acest pământ sunt ținuturi cu munți înalți, colinoase și produsul lor necesar șesul. Acest mănunchiu țegă la o altă și faptul acesta hotărăște, trei teritorii, cari în ori-ce constelație economică unificate *trebuie să fie autarhice*. Nu e în legătură aici numai țara industrială cu țară agrară, ci și țări agrare de cea mai felurită structură: pădure, livadă, țarine de secară, grâu, orz, sfeclă și luncă, vii și grădini de legume, regiuni pentru cai, ca și pentru vite. Această regiune întregă e una, dacă comerțul e liber, și trebuie să fie una chiar de e tarif vamal, căci ea are de străini cea mai puțină lipsă dintre toate statele Europei. (Va urma).

În preajma sinodului arhidieceșan.

— O chestie care cere lecuire. —

În sinoadele noastre arhidieceșane an de an se cheltue vorba de câte două ceasuri pe tema socotelilor și a rentabilității *tipografiei și librăriei arhidieceșane* din Sibiu. Ni-se cântă vecinic, că treburile acestor întreprinderi nu merg tocmai pe felelat. Că dobânda lor e vis numal. Că pricepere și sistem în conducere și manipulație nu e. Că vorbele cinste și conștientiositate, oamenii puși la cârma afacerii până acum le talmăciau mi mult după calapoade americane. Ei, și pe materie de colora-

asta domni deputați găsesc priincios teren pentru a-și vărsa îngririle în vorbe une-ori destul de ușor curgătoare. Dau pe Mitropolitul, dau pe Cosma, dau pe comisia administrativă, împrăștie lecții în dreapta și în stânga, și pe urmă se împrăștie și dânsul, pentru ca la anul să înceapă din nou povestea. Vr'o idee care să ne mântue de rău, nu ni-se prea harăzește din gura domnilor deputați.

În sinodul din anul trecut apoi par'că se îndurase duhul sfânt spre noi. Domni deputați se încumetaseră să „taie în carne vie“ (vorba nu știu cărui domn deputat). S'a hotărât: 1) Comisia administrativă sub *propria responsabilitate personală și materială* să aducă cât mai curând în ordine cestiunea restanțelor... și 2) „să se îngrijească serios de mărirea rentabilității acestor întreprinderi, și să angajeze pentru conducerea ei o *persoană aptă și capabilă, independentă de alte ocupațiuni*, cărei să-i pună la dispozițiune un *venit corespunzător* muncii prestare, cât și *libertatea de acțiune și dispunere* indispensabilă pentru aducerea în ordine a acestor întreprinderi atât de neglijate“.

(Partea esențială a decisiunii e partea a doua. Și să te miri că în sinod, duzina de deputați câți au cuvântat la obiectul acesta, toți s'au învățit în jurul absoluturii, spălând neorânduile din trecut, ear poimul nu l'a atins nici unul. Ce să facem, cum să facem în interesul întreprinderii? Asta e lucrul de căpetenie. Pentru-că, găsind leacul pentru viitor, relele din trecut se vor sana de sine).

Trebuia poate să saltăm acum de bucurie, căci în sfârșit s'a izvodit mijlocul cel mântuitor de nacazurile trecutului. Dar, pium desiderium. Am pus rămășag, că legea sinodului literă moartă va rămânea. Și pun rămășag și acum că, în felul cum a înțeles-o sinodul, în vecl nu se va executa.

Fapt e că lucrurile n'au mers și nu merg bine aci. Un fel de blăstăm ne-a urmărit în așezămintele acestea chiar dela înființarea lor. Talantul harăzit nouă dela Șaguna, a rămas pe mâni necredincioase și neiscusite în chivernăsiere.

Căci conducătorii a avut librăria dela înbrăria a lucrat în trecut numai cu pierderi, — și abia de vr'un an doi se zice că s'ar mai fi îmbunătățit situația aci.

În tipografie se părea că merg treburile neted. Dar, deși e înzestrată cu toate înlesnirile și aparatele tehnice moderne, rentabilitatea ei nu reprezintă, pe cât știu eu, nici 2%. Considerând că cifra asta e staționară, aci stăm deci relativ și mai prost ca dincolo.

Unde e, mă rog, izvorul reielor? Răspunsul ni-l dă decisu sinodului: în conducere, mai corect: în lipsa de conducere.

Fapt e, că comisia administrativă e aceea care, se vede, nici odată n'a avut înțelepciunea, inima și sollicitudinea trebuitoare pentru ocârmuirea acestei întreprinderi.

Cum a procedat această comisie în vremea din urmă? Așa că a încalcit sistemul de controlă, fără nici un folos, într'o mulțime de forme. Sunt aci de două ori atâția controlori câte persoane aieva muncitoare.

Mă rog, merg în o daraveră la librărie. Întâlnesc acolo 2 maximum 3 băieți (într'o librărie merită pentru o arhidieceșă!). Băieții aceștia își fac slujba cum pot. Și când nu mai pot, întreabă pe contabil sau pe ceialaltii șefi (cari, firește nici unul nu sunt de față). Contabilul le spune una, vine exactorul konzistorului și le spune alta, mai vine secretarul comisiei și le spune în al treilea fel, mai vin poate și membrii comisiei cu povețele lor, — și băiatul nu mai știe de cine să asculte, și fiind-că nu știe ce să facă și cum să facă, face cum el știe, servește cum poate, execută comanda când vrea și cum știe, și fiind-că bine nu știe — căci e băiat încă și nu-i nime lângă el cine să l învețe — iată că mușterii iese nemulțu-

mit, ear din provincie sosesc cu nemiluita reclame și plângeri de tot neamul.

Ei, sinodul din anul trecut a nimerit cu-iul în cap.

Conducător priceput, inteligent (nu semidoct ca până acum) și onest ne trebuie. Conducător care să fie singurul dirigitor și dispunător în locul mulțimii controlorilor de până acum. Conducător care, cu deplină libertate în acțiune, să strângă în mâna sa toate firele întreprinderii, chizăuind astfel *unitatea* muncii absolut indispensabilă în ori-ce afacere merită să prospereze. Om cu spirit întreprinzător, cu aptitudinile de neguțator, om destoinic care să știe cârmui mersul lucrurilor, să știe învăța marfa, să se priceapă la asortarea librăriei, să înțeleagă ce va să zică mulțumirea promptă și exactă a partidelor, să știe da informații, să-mi știe spune calea procurării când îmi trebuie ceva, să știe îndulci publicul. Om în sfârșit, pe care, când îl caut, să-l găsesc totdeauna la tarabă. Pentru-că de giaba vor fi aci o sută de controlori, treba tot prost va merge, dacă *executiva* — lucrul de căpetenie pentru public — și întreaga afacere e lăsată pe mâna unor băieți neștiutori și nedisciplinați.

Bine bre, dar nu găsim omul! — e strigătul de desperare al membrilor din comisie. Apoi, domnilor, în felul cum D-Voastră îl căutați, n'o să-l găsiți până-i Prut.

Am citit mai an în „Telegraful Român“ un concurs publicat în scopul acesta. „Pentru ocuparea postului de conducător la librărie se deschide concurs. Concurenții să-și prezinte petițiile — în cari să fie cuprinse și condițiile de salar“ — până atunci și atunci, instruate cu carte de botez și atestate. Punct.

Umblând pe la Sibiu, am avut ocazie a întreba pe un membru al comisiei, cam ce rost are această publicație nici caldă nici rece. „Vrem să facem încercări; poate găsim omul noi nu putem da salarii grase, cel mult 50—60 d. la lună; să ne arate ce știe etc.“

Care va să zică, iată-ne și aci în plenitudine înțelepciunii și a spiritului de economie ce ne călăuzește în toate acțiunile noastre. Cu tradițională precauție mănecăm în toate fapțurile noastre, mai ales bisericăși. Chibzuim că

poate cu zecl de ani de le-am fi chibzuit, și le putem face mai gogonate. (Faptele dovedesc).

Experimentăm și cu tipografia și librăria dela Șaguna încoace, și tristele experiențe de peste 30 de ani nu ni-au vârit minte în ca-nici până astăzi.

Nu știu ce s'a ales din concursul de mai sus. Una însă știu. Și anume că, cu 50—60 d. la lună (calfa de băcănie va fi rîzând) azi abia veți găsi conducător mai abitir de cât Dimitrie Gârbacea sau Simțion. Ei dar mai mult nu putem da. Pentru-că noi nici odată n'am înțeles că ori-ce întreprindere — și mai vârtă cele comerciale — numai cu rizic se poate vânta. Vom experimenta deci și de aci înainte vom trăi din cârpeli, până ne vom da poate aci de-a roata ca în toate întreprinderile noastre românești de felul acesta.

O vorbă ca o sută. Lucrurile aboritate ale cunoaște toată lumea. Eu am socotit de blă ale suleva, pentru-că e timpul suprem, ca să se pună odată capăt anomaliilor trecutului. Momentul e oportun, căci pare-mi-se și post factorului tipografiei e în vacanță.

Sinodul arhidieceșan ce ne stă în prag de bună sama va reveni asupra decisiunii de un an.

Din arhidieceșă.

Din străinătate.

Contrabanda de rășboiu și dreptul trilor. În Camera Lorzilor, lordul Reay tras atenția guvernului asupra corespondenței cu Rusia relativă la contrabanda de rășboiu.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri K I Z materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6—30. LEICHER și FLEISCHER.
504 o o o ARAD, Szabadságtér 17. — PÉCS, Kirá'y u. 1. o o o

Intemeiat în 1874.

Noutate! Noutate! Noutate!

Pardesiu „ŞAGUNA“

pentru preoți și teologi,

Fason nou, Fason nou, Fason nou.

Numai la mine se poate căpăta.

Din acelaș material veste și nădragi pentru preoți. Haine francisc-Iosif exclusiv pentru teologi. Rînduri de haine, pardesiu din postavul cel mai la modă, pregătite după moda cea mai nouă se pot alege după plăcere în prăvălia mea

Fie-ca-e bucată se ajustează la dorință și fără plată.

Serviciu conștient! Prețuri eftine!
25%o cruțare!

Comande din provincie se execută convenabil.

Cu stimă:

Moskovitz Zs.

Arad, Színház épület.

358

— Telefon orașenesc și comitatens 534. —

Rog

== Incercați
și vă veți ==
== convinge! ==

să binevoias-ă fie cine a se convinge ce convenabil poate să-și procure de la mine articole de aur, obiecte ornamentice de argint, juvaeruri moderne, precum și oroloage de buzunar foarte fine.

Prețurile-s ieftine.

Asortimentul mare.

Cu stimă:

GELLER I.

— Arad, Andrassy-tér 14. —

In Ungaria de sud.

Cea mai mare prăvălie

de haine gata pentru dame, copii și fetițe.

Recomandă magazinul bogat asortat:

Bluse de delen francez fl. 2.50
Bluse de lână pentru seară teatru și ocașii . . . 2.75
Bluse de șeviot engleze în toate colorile . . . 3.75
Negligeuri, fasonul și stofele cele mai eleg. dela . . 3.50
Rochițe de copii de stofă și de spălat . . . —.50
Șorțe de clot pentru copii și mașă . . . —.30
Rochii de stradă și plimbare fason elegant
in toate colorile de stofă 2.—
Albituri de dame și copii în asortiment mare.
Jupoane de clot dela 1 fl. 50 cr. în sus.
Bluse de mătase și brasiere în mod. cele mai noi originale.
In vitrina zilnic expoziție de Incurile de curând sosite.
Solicitând binevoitorul concurs (Casa Reisinger.)
Piața Libertății.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Frăților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386 Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în verite instrumente, în ferări pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Weiding de primul rang Mașine (sparherl) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru gheață.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători: Popopol de vânzare a coaselor de oțel Bards Béla și a pumpelor de stropit contra vîsporei pe lângă o garanță de 10 ani, Instrumente de verit etc.

Facerfece engleze, Solingene veritabile, penne tinuri și briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“

Pe seama ținurilor sud-ungare unicele deposit al lustrului de argint: VENUS pentru cuptoare.

Comandele de provincie se efectuesc pentru prețurile ieftine de zi.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Cea mai fină bere de butelie!

Fabricatul

„Isvorul străvechi“

pilsenian

din bereria civilă din Pilsen, renumita în lumea întreagă (intemeiată în 1822) se trimite pasteurisată în provincie, prin ceea-ce i se dă o trăinicie de 4—6 săptămâni. In Arad se trimite acasă.

Mă rog a trimite exclusiv la mine comandele

Szabo Kálmán

restauratier

„La pipa mică“

Arad, Salacz-utca 3. sz.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FEJÉR ANTAL

pictor de embleme, firme și zugrav

Arad, Strada Rákoczy Nr. 10.

pregătesc potrivit timpul modern

TABELE DE FIRME,

pe sticlă, tinichea, lemn, etc.

Tot asemenea zugrăviri cu gust imitație de lemn natural.

Comandele în provincie se savăresc prompt, cu prețuri foarte moderate.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

== A R A D, Piața Libertății ==
lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recușite de argint, seduli de amantare cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

A R A D, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai eftin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

IOSIF HEGEDÜS

Cronometrar, Ciasornicar și Giuvaergiu
Arad, piața Boros Béni 10.

Magazinul societății din Ungaria a fabricanților Glashutten din Elveția. Exclusiv singur. Ciasornice cu precisiune. 550

Distinsă cu mai multe medalii de aur și diplome.

Numărul telefonului 322.

Frumsețea femeiască
se ajunge
prin cea mai bună

crème
de față și de mâni

Helén

Prețul 1 cor. 20 fl.
Flacon de probă 70 fl.

D'afți foarte albi
va avea,

cel ce numai câte-va
zile va fi folosit
crema dentală

Helén

Prețul 1 cor. 20 fl.

Contra încăruntări și căderii părului
Prețul 2 cor.

Contra panticeii, apoi amorteii și reumei
Prețul 2 cor.

Cel mai bun medicament contra asudării picioarelor și subsuorii, precum și contra mirosului rău cauzat de aceasta — Antisudorin

⊗ ⊗ Medicină foarte eficace. ⊗ ⊗

Se poate procura numai

în Apoteca lui NÉMET,
Temesvár, Gyárvaros, Fő-u. 44/A

Comande prin poștă și telefon
se efectuează imediat.

Atențiune !

Cele mai bune ❖ ❖ ❖
❖ ❖ ❖ încălțăminte

= să pot căpăta la =

Asociațiunea de producțiune

a papucarilor aradani!

Andrásy-tér 22. (vis-à-vis de casa comitatului).

Din provincie se pot face comandașe așa. că punându-și ori-cine piciorul pe hirtle, îl desemnează jor împrejur.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Intemeiată la 1838.

MÜLLER I. & FIUL

văpsitor de postav, ențăitor chimic și spălătorie-fabrică de albituri cu vapor

în ARAD:

Halász-utca 29 - 30 sz.

Stabilimente de colectare:

Asztalos Sándor-utca 2—3. Forray-utca 4. József főherczeg-út 11.
Brassó. Déva. Gyulafehérvár. Szászsebes. Segesvár.

Avem onoare a aduce la bine-voitoarea cunoștință a p. t. publicului, că ne-am adăugat fabrica de văpsitorie chimică de postavuri și curățitorie chimică cea cu bun renume, cu o spălătorie de albituri cu vapor, provăzută cu mașinile cele mai moderne, unde se spală ori-ce fel de albituri, în deosebi: gulere, manșete și cămăși bărbătești, și se calcă de strălucesc. — În fabrica noastră se curăță chimic și văpsesc haine de bărbați, femei și copii, pardesie, dantele, perdele ș. m. d.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al p. t. publicului, rămânem

cu toată stima

Nr. de telefon 459.

Müller J. & Fiul.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Spălătorie de albituri cu vapor.